

[Kofod-Svendsen]

især bidrage til, at nogle af de ledige kommer i arbejde såvel af menneskelige grunde, som fordi det er det bedste middel til at få dette alt for store underskud nedbragt? Det mener jeg må være opgaven forud for alle andre opgaver. Nogle gange er det klogt at sætte sig nogle realistiske mål frem for at ville løse alt på en gang, så løser man nemlig ingenting.

Uddannelse er nøgleordet, har flere sagt. Jeg er enig.

Kan vi fremrykke nogle rigtige offentlige anlægsarbejder, opgaver, som skal løses, og som vi er enige om er fornuftige, skal vi da gøre det. Vi har tidligere fra Kristeligt Folkepartis side peget på forskellige, og jeg vil da nævne et par. For at tage et konkret eksempel har jeg kigget lidt på Landbohøjskolen, hvor der er brug for nogle investeringer i de kommende år, og de investeringer, som man skal foretage i 1993, var det måske lige så fornuftigt at foretage i 1992, når vi nu har ledig arbejdskraft og vi er enige om, at investeringerne skal foretages. Det vil ikke være at frådse med offentlige midler, når vi har ledig arbejdskraft og har analyseret, at der er behov for at løse opgaven.

Vi ved også, at der er brug for kystsikring faktisk både i 1992 og 1993, så det kunne da være fornuftigt at bruge ledig arbejdskraft til at få løst den opgave. Sådan kunne jeg liste en hel række ting op. Jeg har nævnt det under de forhandlinger, vi har deltaget i, og jeg vil gentage det i de kommende måneder. Der er altså ikke tale om, at vi skal til at skrue privatforbruget op, det er ikke det, det handler om, men om, at der er nyttige opgaver, der skal løses, og så kan jeg ikke se nogen begrundelse for ikke at gøre det.

Så vil jeg nævne ordet besparelse. I aviserne står det ofte, som om det er fæle mennesker, der vil lave besparelser, men når man laver besparelser, fordi man har fået et stort underskud, er det ikke udtryk for en negativ holdning, og jeg mener oven i købet, at man godt må lave nogle besparelser, men der kan være en – måske meget lille – gruppe, som ikke har haft de stærke talsmænd og derfor ikke har fået del i den vækst, som grupper med stærke talsmænd har fået, og så må man samtidig give den en ekstra håndsrækning, men besparelser kan udmærket kombineres med social ansvarlighed og rimelighed.

Det, jeg tænker på, når vi taler om besparelser, er hele den samlede offentlige administration. Vi er et lille land, godt 5 mio. indbyggere, og vi er utrolig gennemorganiseret. Måske kunne man ved nytænkning få arbejdet tilrettelagt på en anden måde, så man kunne spare uden samtidig at tage fra den enkelte person. Nytænkning kunne vise, at man godt kunne spare nogle penge, uden at livskvaliteten blev forringet. Det er den type besparelser, vi må i gang med i de kommende måneder og vel at mærke sådan, at vi er parat til at erkende, at den store gruppe ikke automatisk behøver at få mere, fordi vi målretter en indsats mod bestemte grupper. Der kan være ældre, som har brug for øget hjælp, uden at alle pensionister nødvendigvis har brug for en større indsats. Det er en sådan differentiering, vi må have fat i under de kommende måneders forhandlinger. Jeg mener, at det er en nødvendighed at arbejde med besparelser, når vi har et stort underskud. Hvis man slet ikke vil det, lader man gælden vokse og gældsætter sine børn og børnebørn, og det synes jeg faktisk er asocialt og urimeligt, men lad os få en vurdering af hele den samlede offentlige administration. Jeg tror godt, at vi kan lave nogle systemændringer, som også kan betyde besparelser.

Det næste, jeg vil tage frem, er Østeuropa-indsatsen. Her er tale om en langsigtet investering, hvor vi skal fremme og udbygge demokratiet, og kunne vi hjælpe de tidligere kommunistiske lande, så de fik en højskolebevægelse, som også kunne vække dem folkeligt, tror jeg, at vi ville have ydet noget af det allerbedste. Det er ikke bare penge, det handler om, men også om at give dem ny entusiasme og genskabe den arbejdsmoral og tro på fremtiden, som det system, der er ved at blive afviklet, har ødelagt. Vi kan sætte en bæredygtig udvikling i gang på områder, hvor vi har mange ressourcer, vi har også højtuddannede i Danmark, som ikke kan få et arbejde, og nogle af deres færdigheder er der netop brug for i Polen, Baltikum, Tjekkosllovakiet osv.

Jeg tror også, at vi på længere sigt kan skabe markeder for dansk erhvervsliv, men vi må erkende, at vi i første omgang må yde noget. Vi kan også udbygge eksportkreditordninger og andet, tror jeg, så mindre virksomheder får frimodighed til at gå i gang med et engagement, for det er klart, at hvis der ikke er nogen forsik-